

РЕЗОЛЮЦІЯ
круглого столу «Позашкільна освіта:
національні та регіональні перспективи»

Круглий стіл «Позашкільна освіта: національні та регіональні перспективи» був проведений 12 листопада 2019 р. у Державній службі якості освіти України за ініціативи Міжнародної асоціації позашкільної освіти (МАПО) та підтримки Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України, Громадської Ради при Державній службі якості освіти України, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Співорганізатори круглому столу: Інженерно-педагогічний факультет НПУ імені М.П. Драгоманова, кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова, НДЛ теорії і методики позашкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, Національний центр «Мала академія наук України», Національний еколого-натуралістичний центр, Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму, Український державний центр позашкільної освіти.

Інформаційні партнери круглому столу: тижневик «Освіта», газета «Освіта і суспільство», портал «Освітня політика», видавництво «Шкільний світ», газета «Позашкілля», видавництво «Альфа-Віта.

Мета круглому столу полягала в обговоренні і визначенні подальших національних та регіональних перспектив розвитку позашкільної освіти, діяльності закладів позашкільної освіти.

Круглий стіл викликав значний інтерес представників законодавчої і виконавчої влади, працівників органів управління освіти, закладів освіти, наукових установ, засобів масової інформації, громадськості.

У круглому столі взяло участь понад 100 представників м. Києва, Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівська та інших областей України.

Учасники круглого столу на трьох панельних дискусіях обговорили стан та перспективи розвитку позашкільної освіти, діяльності закладів позашкільної освіти. Головна увага надавалась питанням забезпечення права дітей на позашкільну освіту на національному та регіональному рівнях: ОТГ, селищі, районі, місті, області, внутрішня система забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти та проекти нормативно-правових актів у сфері позашкільної освіти.

У процесі обговорення цих питань зазначалось, що наслідком спільної діяльності Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, Державної служби якості освіти України, Міжнародної асоціації позашкільної освіти, закладів позашкільної і вищої освіти, вчених, ЗМІ, громадськості є:

- розгалужена мережа закладів позашкільної освіти, яка забезпечує право дітей на позашкільну освіту;
- постійний попит і замовлення на позашкільну освіту у дітей та їхніх батьків;
- фінансування позашкільної освіти за кошти засновника, державного та/або місцевих бюджетів, батьків, з інших джерел, не заборонених законодавством.
- багаторічний позитивний досвід функціонування і розвитку системи позашкільної освіти, посилення ролі закладів позашкільної освіти в організації змістовного дозвілля дітей, протидії негативним дитячим проявам, забезпеченні інтересів та професійного самовизначення;
- оновлення змісту діяльності закладів позашкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, високі досягнення вихованців, учнів, слухачів в Україні і на міжнародному рівні;
- започаткування підготовки педагогічних кадрів для системи позашкільної освіти, професіоналізм педагогів;
- широкі можливості закладів позашкільної освіти для навчання дітей з особливими освітніми потребами;
- активізація громадського руху щодо підтримки і розвитку позашкільної освіти.

Водночас учасники круглого столу констатують недостатність правового захисту прав та інтересів дітей на позашкільну освіту, нормативно-правового, освітнього, кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного і фінансового забезпечення здобуття позашкільної освіти у закладах позашкільної освіти, а саме:

зменшення державної підтримки позашкільної освіти, закладів позашкільної освіти;

суттєве погіршення ситуації за останні 5 років у забезпеченні прав дітей на позашкільну освіту: кількість закладів позашкільної освіти зменшилась на 163 закладів (2014 р. - 1545, 2019 р. - 1382), кількість гуртків, груп та інших творчих об'єднань на 11 998 од. (2014 р. - 89 958, 2019 р. - 77 960), учнів у закладах позашкільної освіти на 200 394 осіб (2014 р. - 1 475 647 учнів, 2019 р. - 1 275 253 учнів), кількість педагогічних працівників, які мають основну роботу в закладах позашкільної освіти на 4601 осіб (2014 р. - 26 803, 2019 р. - 22 202);

недостатня поінформованість об'єднаних територіальних громад у можливостях позашкільної освіти, закладів позашкільної освіти.

Обговоривши шляхи вирішення зазначених проблем, круглий стіл «Позашкільна освіта: національні та регіональні перспективи»

РЕКОМЕНДУЄ:

I. Просити Президента України:

- внести зміни до Указу Президента України «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави» № 837/2019 від 8.11.2019 р. у частину 6 «у сфері освіти і науки» щодо розроблення та затвердження Стратегії розвитку позашкільної освіти.

II. Просити Верховну Раду України:

- провести Парламентські слухання на тему «Позашкільна освіта: стан та

перспективи розвитку»;

- підтримати Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення справедливості у питанні оплати праці педагогічним працівникам закладів дошкільної і позашкільної освіти» № 2180 від 25.09.2019 р.

III. Просити Кабінет Міністрів України:

- внести зміни у Національний класифікатор України, Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 (наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 530 від 29.11.2010 р.) у частині доповнення КВЕД 85.33 Позашкільна освіта.

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» №1187 від 30.12.2015 р. у частині доповнення ліцензування у сфері позашкільної освіти.

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» № 1298 від 30.08.2002 р. щодо просування оплати праці педагогічних працівників закладів позашкільної освіти на 1-2 тарифні розряди Єдиної тарифної сітки.

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти» №779 від 21.08.2019 р. у частині введення додаткових педагогічних працівників і матеріального стимулювання;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» у частині доповнення окремої спеціальності 018 Позашкільна освіта.

IV. Просити Міністерство освіти і науки України, Державну службу якості освіти України:

- суттєво доопрацювати проект Концепції розвитку позашкільної освіти, оприлюднений на сайті Міністерства освіти і науки України 22.10.2019 р., створивши робочу групу з висококваліфікованих фахівців у сфері позашкільної освіти для розробки нового проекту;

- надіслати на органи управління освіти Стратегію розвитку позашкільної освіти, підготовлену Міжнародною асоціацією позашкільної освіти;

- створити координаційну раду з питань подальшого розвитку позашкільної освіти за участю представників органів законодавчої і виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій з метою координації спільних дій у сфері позашкільної освіти;

- включити у стандарти вищої освіти за спеціальностями 011 «Освітні, педагогічні науки» та 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» для

першого (бакалаврського) рівня та другого (магістерського) рівнів вищої світі питання позашкільної освіти;

- розробити проект Типової освітньої програми закладу позашкільної освіти;
- розробити проект Критеріїв внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти;
- розробити рекомендації щодо Критеріїв формування спроможної освітньої мережі в ОТГ;
- заключити Меморандум про співпрацю з Міжнародною асоціацією позашкільної освіти.
- створити систему державної підтримки педагогічної преси, періодичних видань для дітей та юнацтва та розробити державне замовлення на випуск для них літератури, теле-, радіо- передач, фільмів тощо.

V. Просити органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації:

- створювати умови для забезпечення права і рівного доступу до якісної позашкільної освіти, у тому числі дітей у сільській місцевості, дітей осіб з особливими потребами;
- підтримувати заклади позашкільної освіти, підвищувати рівень охоплення дітей позашкільною освітою;
- співпрацювати із закладами позашкільної освіти і громадськістю щодо розвитку позашкільної освіти
- у кожному ОТГ з метою забезпечення права і рівного доступу до якісної позашкільної освіти розглянути можливість створення закладів позашкільної освіти або укладання договорів, не допускати закриття закладів позашкільної освіти.

17. Просити Міжнародну асоціацію позашкільної освіти:

- активізувати роботу регіональних відділень Міжнародної асоціації позашкільної освіти;
- налагоджувати співпрацю і конструктивний діалог «Влада - Заклади позашкільної освіти - Громадськість - ЗМІ»;
- спільно з Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова та іншими партнерами започаткувати проведення постійно діючого семінару щодо актуальних питань розвитку позашкільної освіти.

VII. Просити заклади позашкільної освіти:

- забезпечувати максимальне охоплення дітей позашкільною освітою;
- здійснювати модернізацію освітньої діяльності відповідно до запитів громадян, держави і суспільства;
- забезпечувати розвиток профільного та інклюзивного навчання у закладах позашкільної освіти за напрямками позашкільної освіти.

м. Київ, 12 листопада 2019 року